

## 2004 METŲ MUZIEJININKO TITULAS – KLAIPĖDIETEI RŪTAI MAŽEIKIENEI

Nika PUTEIKIENĖ

*Lietuvos jūrų muziejaus Ryšių su visuomene skyriaus vedėja*

**G**arbinga nominacija kasmet yra suteikiama už Lietuvos muziejinkystės plėtrą, muziejų veiklos propagavimą, reikšmingų ir unikalių eksponatų kaupimą, saugojimą, restauravimą ir tyrimą, materialinių, dvasinių ir gamtos vertybių eksponavimą, populiarinimą, novatoriškumą; tradicijų gaivinimą ir puoselėjimą, naujų veiklos formų diegimą, aktyvų metodinį darbą, patirties sklaidą, publikacijas muziejinkystės temomis, aktyvų dalyvavimą Lietuvos muziejų asociacijos veikloje. Metų muziejainiko vardas suteikiamas ir premija įteikiama kasmet minint Tarptautinę muziejų dieną – gegužės 18-ąją.



A. Mažūno nuotrauka

2004 metų muziejainiko titulas buvo suteiktas Lietuvos jūrų muziejaus vyriausiajai fondų saugotojai Rūtai Mažeikienei.

Rūta Mažeikienė jau daugiau negu ketvirtis amžiaus dirba Jūrų muziejuje. 1971 m. baigusi Vilniaus valstybinio universiteto Istorijos fakultetą, Rūta buvo paskirta dirbti į Klaipėdos kraštotyros (dabar Mažosios Lietuvos istorijos) muziejų. Kurį laiką ji dirbo ir šio muziejaus direktore.

1978 m., artėjant Lietuvos jūrų muziejaus ekspozicijų įrengimo darbams, R. Mažeikienei teko imtis naujo

muziejaus eksponatų fondo formavimo darbo. Jai buvo patikėtos Jūrų muziejaus vyr. fondų saugotojos pareigos. Muziejaus specifiką lėmė kolekcijų ir ekspozicijų ypatumai – tokių dalykų kaip gyvi eksponatai iki to laiko neturėjo nė vienas muziejus. Pastarieji ypatumai vertė kūrybiškai taikyti Muziejų apsaugos, apskaitos ir saugojimo instrukciją, atsižvelgiant į kitų šalių panašių institucijų patirtį. Tuo metu Rūtos dėka buvo suformuotas gyvųjų eksponatų fondas, parengta eksponatų kaupimo strategija. Ypač didelis jos nuopelnas yra jaučiamas formuojant vieną iš turtingiausių Europoje kriauklių ir koralų kolekcijų.

1996 m. R. Mažeikienei šalia vyr. fondų saugotojos pareigų buvo paskirtos direktoriaus pavaduotojo ekspozicijai pareigos. 1997 m. kuriant jūrų faunos ekspozicijos koncepciją Rūta pradėjo vadovauti muziejaininkų, architektų, dizainerių ir mokslininkų darbo grupei. Tai buvo pirmasis bandymas gamtos ekspozicijoje atsisakyti tradicinio evoliucinio eksponavimo principo, pagal kurį pagrindinis dėmesys skiriamas eksponatui, nesisten-giant atskleisti jo ryšio su gamtine aplinka. Naujai suformuluotos ekspozicijų temos „Jūra – gyvybės lopšys“, „Gyvybės vystymasis jūroje“, „Tropinių jūrų gyvūnija“, „Plėšrūs ir pavojingi gyvūnai: mitai ir tikrovė“ tapo raktu į konceptualųjį eksponavimo modelį. Rūtos dėka, jos nuosekliu ir sistemingu darbu 2004 m. buvo užbaigta ketverius metus trukusi visos jūrų faunos ekspozicijos rekonstrukcija. Ekspozicijos mokslinis-informacinis turinys derinamas su patraukliu eksponavimo stiliumi. Ekspozicijoje įrengti informaciniai-educaciniai terminalai, kuriuose pateiktos žinios galės patenkinti žinių trokštantį lankytoją, kuriam nepakanka užrašo prie eksponato, kuris nori išsamiau pažinti gamtos pasaulį. 2008 metais informacinis-educacinis terminalas buvo įrengtas ir Etnografinėje pajūrio žvejo sodyboje. ■